

7. שמאי פרק ראשון נדה

עין משפט
גד בצורה

א א מה דין הלכות
מחלי משב ומשב
הלכה ד ודין הלכות
אשר יראה אלה נ סב
לפי קול:

ב ב מה דין הלכות
אשר יראה אלה נ סב
עין הלכות משב ומשב
הלכה ס סב סה

ג ג מה דין הלכות
משב ומשב סב ד:
ד ד מה דין הלכות
אשר יראה אלה נ סב

מעט דעת מפרש בגמ' (א) דמולין לא אכלין ולא שורפין ודוקא לקדשים או לחרומה אבל לחולין לכו"ע דיה שעתה דאוקמא לה בחזקת טהורה וא"מ מאי שנה מכל ספק טומאה דבריה עמא ודאי אף לחולין ולא מוקמינן בחזקת טהרה משום דליפ"י (לקמן דף ג) מסוטה מדפריך בגמרא לר"ש אי מה קוטה טמאה ודאי נרה"י אף הכא טמאה ודאי ומשני שאני קוטה דאיכא רגלים לדבר משמע לרצונן דאמרי נרה"י טמאות אחי שפיר ועטם דתתמי לרשומא לא הולך אלא לטמא

שמאי אומר כל הנשים דיין שעתן אם ראתה דם די לנו אם טמאה טרומה וטהרות שחגע בהן משעת ראייה ואילן ולא אמרי כי היכי דהשתא אישתכח דם צניח החילון אי הוה נדקה נמי מקמי הכי הוה אישתכח וכחלי בית הרחם העמידוהו וקיימא לן בפי' יואל דופן (לקמן דף מ) כל הנשים מטמאות צניח החילון: מפקידה מפקידה נדקה עממה בחדש בשנת ומנאחה^ט טהורה וליזו רביעי נדקה ומנאחה עממה חיישין ומטמאה מספק כל הטהרות שנעסקה בהן משעת נדיקת אחד בשנת דשמא עם קילוק ידיה ראתה וכחלי בית הרחם העמידוהו^י: ואפי' ימיס הרבה בין נדקה ראשונה לשניה מטמאין כל הטהרות שנעסקה בהן בינתיים אבל הך דמקמי נדיקה קמייחא טהורות דהא כשנדקה עממה מנאחה טהורה: א"א בדברי זה שמתמיר יותר מדאי דודאי כולי האי ימיס רביס לא מוקמי ליה כותלי בית הרחם: וא"א בדברי זה שמוקל יותר מדאי^י: א"א בעת דעת כמעט על יד מפקידה מפקידה שאם יש ימיס הרבה בין פקידה לפקידה לא מטמאין להו לכולהו טהרות דבני וביני אלא אותם שנעסקה בהם מאחמול בשעה הווא ועממיהו דרצונן מפרש לקמן בגמרא^י נמלא מעט לעת ממעט זמן מפקידה מפקידה: ומפקידה מפקידה כמעט על יד בעת דעת שאם היה זמן מפקידה לפקידה מועט מזמן מעט לעת הולכין אחרי להקל כגון נדקה עממה שחרית ומנאחה טהורה ונדקה ערבית ומנאחה עממה דאמרי לקמן בתנאי (דף ס"א) פעמים רביס ליהו בדקת שחרית ובין השמשות לא מטמאין טהרות של ליל אמש דהא נדקה שחרית ומנאחה טהורה וליכא למימר דהו דם מאחמול בהאי שעתא אלא הך טהרות דמנדיקת שחרית ואילן מטמאין דהיינו מפקידה לפקידה: על יד. על כח מפקידה לפקידה הווא נא וממעטו כמו פוסל^י על ידי דבימות (דף ט"ו) וכן הרבה:

אומר כל הנשים דיין שעתן הלל אומר מפקידה לפקידה ואפילו לימים הרבה והכ"א לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא מעת לעת ממעט על יד מפקידה לפקידה ומפקידה לפקידה ממעט על יד מעת לעת כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה והמשמשות בעדים הרי זו כפקידה וממעט על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה כיצד דיה שעתה היתה יושבת במטה ועסקה בטהרות ופרשה וראתה היא טמאה והן טהורות אע"פ שאמרו מטמאה מעת לעת אינה מונה אלא משעה שראתה: גמ' מאי טעמיה דשמאי קסבר העמד אשה על חזקתה ואשה בחזקת טהורה עומדת והלל כי אמר העמד דבר על חזקתה היכא דלית ליה ריעותא מגופיה אבל איתתא כיון

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות. אית ספרים ללא גרסין ליה. מהיו צפירות רש"י איתא ור"מ הגיהו בספרו. וכן נראה דאיידי דאיידי לעיל בהלכתא מייתי לה לסיים בדבר טוב ואיחא נמי כן צמגילה פרק בתרא (דף ס"א). והכי נמי אמרינן באין עומדין (גמ' ס"א) שכן מצינו צמגילים הראשונים שקיימו דבריהן בדברי שנת ומנחמין:

הדרן עלך תינוקות
וסליקא לה מסכת נדה

8. תינוקות פרק עשירי נדה - ס'א ס'א ע"ג.

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות:

הדרן עלך תינוקות וסליקא לה מסכת נדה

אחד חשב ששה והוא שהרי לא רבינן לדין יום וזכה אלא י"א ומכאן ואילן הרי היא דדין פרשה ראשונה דכתיב צה שבעת ימים תהיה צנדתה: דרבי עקיבא קראי. דלא גמר הך הלכתא הלכה למשה מסיני דקאמר ר' אלעזר בן עזריה וכו' היכי דיליף חזי לוג שמן לתורה מקראי הכי נמי יליף אחד עשר יום שצין נדה לנדה מקראי: ביבמוי. ראתה ציוס תהיה וצה כדכתיב (ויקרא טו) ימים רביס אבל ראתה צלילות לא תהא וצה: פמוך צנדתה. ליל שמיני שהרי ימי נדות כל שבעה עד הלילה כדכתיב שבעת ימים תהיה צנדתה: הלכות. משנה וברייתא הלכה^ט למשה מסיני:

הדרן עלך תינוקות וסליקא לה מסכת נדה

בפר שבעה ימים: אלא קראי צנדתה. כל דין י"א שצין נדה לנדה מכאן למדנו שהן י"א יום והרואה צהס ג' הרי זו וצה והרואה צה^ט צי סופרת יום כנגד יום ולסוף י"א מתחילין ימי נדה אם תראה אחד חשב ששה והוא שהרי לא רבינן לדין יום וזכה אלא י"א ומכאן ואילן הרי היא דדין פרשה ראשונה דכתיב צה שבעת ימים תהיה צנדתה: דרבי עקיבא קראי. דלא גמר הך הלכתא הלכה למשה מסיני דקאמר ר' אלעזר בן עזריה וכו' היכי דיליף חזי לוג שמן לתורה מקראי הכי נמי יליף אחד עשר יום שצין נדה לנדה מקראי: ביבמוי. ראתה ציוס תהיה וצה כדכתיב (ויקרא טו) ימים רביס אבל ראתה צלילות לא תהא וצה: פמוך צנדתה. ליל שמיני שהרי ימי נדות כל שבעה עד הלילה כדכתיב שבעת ימים תהיה צנדתה: הלכות. משנה וברייתא הלכה^ט למשה מסיני:

9. תינוקות פרק עשירי נדה

ואגרות מחרש"א

כההוא שעתא דטועה דפי' המפלת ו' ושמע' א' דפ"צ דערדין ו' למקן הטועה צפתמי נדה גס הקינין הבאין על הספק צפתמי נדה כההיא^ט כפ' צה סימן ט' ראתה צ' ושלטיה הפילה כו' ה"ו ספק וצנה ספק לידה מציאה קרוב ואינו נאכל כל אלו הן גופי הלכות שזעריך לזיהר הרבה בהן כי אם יעשה צנשונם וספירסתם קרוב הוא לנא לילי ספק כרת דמשום הכי נתקנה מומרא דרבי יוצא כדאיחא צפירקין^ט והשתא אם יאמר האומר א"כ אין לי ללמוד מסכת נדה וכל דיני פתמי נדה למקן עטותא דהא צנומרא דר' יוצא נתקן כל עטותא וע"כ מייתי עלה צנדק צנדא דמגילה הך דתנא דבי אליהו כל השונה הלכות כו' שהוא הלכות נדה שהן הן גופי הלכות מונעתו כו' ומה"ט נמי מייתי לה צניוס מסכת זו כל השונה הלכות צנמסכת זו ולא יסמוך עלמו לומר דצנומרא דרבי יוצא נתקן כל עטותא אלא ששונה אותן גופי הלכות צנמסכת נדה יוכה לחי עולם הנא אמן סלה ו'!

הדרן עלך תינוקות וסליקא לה מסכת נדה

הנהו"ב ב'ו. ההוספות ב' כתבו דאיידי דאיידי לעיל בהלכתא מייתי ליה צנדק צניוס המסכת גס דרך התלמוד לקיים צנמאמרי אגדה השייך קנא להלכה דמסייס לפי מה שהובא זה המאמר פ"צ דמגילה ג' בתר דאייתי התם צנומרא דרבי יוצא דואות עפה דם כחרדל יושבת עליו ו' נקיים שכווננו צו כלפי מה שאמרו צנאזות ד' צפתמי נדה הן הן גופי הלכות תקופות כו' דכל הני מילי תליין צנשנונות וצנמספר טעוטה וצנשנון התקופות וצנמאמרי צנאמר שאין אלא פרפרלות לחכמה שהוא מצות צנלעיל אבל איני עיקר החכמה דאף אם יעשה צהס אין צנך ללוס כדאמרינן צנשנון ומולות ה' אחס אפילו מועטים אכל קייס ופתמי נדה צנשנון ומספר דפתמי נדה

הדרן עלך פרק תינוקות וסליקא לה מסכת נדה בסייעתא דשמיא

וְאִשָּׁה בִּיתְהוּיָהּ זָבָה דָּם יִהְיֶה זָבָה בְּבִשְׂרָהּ
 שְׁבַעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ וְכָל־הַנֶּגַע בָּהּ יִטְמָא עִד־
 הָעָרֵב:

וְאִשָּׁה כִּי־זוּב זָבָה דָּמָה יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֵת־
 נִדְתָּהּ אֹו כִּי־תְזוּב עַל־נִדְתָּהּ פְּלִימֵי זָבָה טְמֵאתָהּ
 בְּיָמֵי נִדְתָּהּ תִּהְיֶה טְמֵאָה הָרֹא:

וְאִישׁ כִּי־תִצָּא מִמֶּנּוּ שְׁכַב־תִּזְרַע וְרָחַץ
 בַּמַּיִם אֶת־כָּל־בִּשְׂרוֹ וְיִטְמָא עִד־הָעָרֵב:

וְזֹאת תִּהְיֶה טְמֵאתוֹ בְּזוּבוֹ רַר
 בִּשְׂרוֹ אֶת־זוּבוֹ אֹו־הַחֲתִימִים בִּשְׂרוֹ מִזוּבוֹ טְמֵאתוֹ
 הָרֹא:

4. נדה ט
 חרב טו טז טז

3. נדה ט

החיים

דָּם נֶעֱכַר וְנִעְשָׂה חֵלֶב
 החלב, כמו כל הפרשה של
 בלוטה בגוף מיוצר כאשר
 תאי בלוטת החלב
 משתמשים במרכיבים
 המסופקים על ידי מערכת
 הדם כגון סידן, חלבונים,
 שומנים וסוכר, ואלה
 מסונטזים לכלל חלב. יש
 צורך בכמות עצומה של דם
 שתעבור בתוך השד כדי ליצר
 ליטר אחד של חלב. הזיקה
 בין מערכת הדם והחלב היא
 ההסבר למצב האלוסטי של
 המינקת.

במינקת תלוא מילתא אם היתה מינקתו
 בה שהרי לטוף כ"ד חדש מוזר הדם:
 נפשה דמה: פ"ה י"א. כיון דאמר
 הרי היא ככל הנשים אלמא במינקתו
 תלוא מילתא פשיטא דאם מינקתו
 לעולם דדיה שעתה: מהו דתיבא
 רבי יוסי תרתי אית י"ה. דם
 נעכר ואזריה מתפרקין ותיבא דמה
 בתוך כ"ד חדש דיה שעתה משום
 דעדיין לא חזר דמה ותיבא דמינקתו
 חמש שנים נמי דיה שעתה שאף על פי
 שחזר נפשה לטוף כ"ד חדש הנקת
 מינקת עוברת לדם ונעשה חלב:
 קב"ה. לפיכך דוקא קאמר רבי
 יוסי שאין הטעם חלו אלא בפירוק
 אברים בין יונק בין שאינו יונק דיה
 שעתה כ"ד חדש לא פחות ולא יותר.
 אכל לפיכך דר"מ לא אינטרין
 לר"מ אין סילוק דמים מוך כ"ד
 חדש טפי מלאחר כ"ד חדש דאי יש
 סילוק אמאי אמריק"ן דכי מת מוך
 כ"ד חדש מטמאה מעת לעת וכיון
 דאין סילוק אין חזרה והלכך כי
 מינקתו לעולם על כרחך דיה שעתה:
 מ"ש דר"מ. כלומר מני"ל לר"מ דדם
 נעכר ונעשה חלב: מהור פ"מא.

5. מעילה פ"ה ק

רש"י
 (כה) ימים רבים. שלשה ח' ימים (מו"כ טו קט"ו):
 בלא עת נדתה. אחר שילוא שבעת ימי טנדחה:
 או כי תזוב. א"ת שלשה הימים יהללו: ע"ל
 נדתה. מופלג מנדחה יום אחד ב, זו היא זבה,
 ומשפטה חרוץ צפרשה זו, ולא כדמ הנדה, שזו טעונה
 ספירת שבעה נקיים, וקרצן, והנדה אינה טעונה ספירת
 נקיים, אלא שבעת ימים תהיה צנדחה, בין רואה בין
 שאינה רואה. ודרשו רבותינו צפרשה זו (מו"כ טו קפ"ו) נדה
 ע"ל י"א יום שבין סוף נדה למחלת נדה ג, שכל שלשה
 לנפין שמראה באחד עשר יום הללו, תהא זבה:

רש"י
 ומדרשו,
 מנה הכתוב הראשון ראיות שמים, וקראו טמא, שנאמר
 זב מצריו וזבו טמא הוא, ומנה הכתוב השני ראיות
 שלש, וקראו טמא, שנאמר טומאתו צונו, רר צשרו א"ת
 זובו, או הממים צשרו מזובו טומאתו היא, הא כיצד,
 שמים לטומאה, והשלישית מן מקיקתו לקרבן (מגילה ט. נדה
 מנ:):

מניקה שמת בנה בתוך עשרים וארבע
 חרש הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת
 לעת ומפקדה לפקדה לפיכך אם היתה
 מניקתו והולכת ארבע או חמש שנים דיה
 שעתה דברי ר"מ רבי יהודה ורבי יוסי ורבי
 שמעון אומרים דיין שעתה כל עשרים
 וארבע חרש לפיכך אם היתה מניקתו
 ארבע וחמש שנים מטמאה מעת לעת
 ומפקדה לפקדה כשתמצא לומר לדברי
 ר"מ דם נעכר ונעשה חלב לדברי רבי יוסי
 ורבי יהודה ורבי שמעון אבריה מתפרקין
 ואין נפשה חזרת עד עשרים וארבע חרש
 לפיכך דר"מ למה לי משום לפיכך דרבי יוסי
 ולפיכך דרבי יוסי למה לי מהו דתיבא רבי
 יוסי תרתי אית ליה קמ"ל תניא נמי הכי דם
 נעכר ונעשה חלב דברי ר"מ רבי יוסי אומר
 אבריה מתפרקין ואין נפשה חזרת עליה עד
 עשרים וארבע חרש א"ר אלעאי מאי טעמא

דמ"א. שלילת של מים מכונסין:
 דאשמעינן. שאשמש לאדוני:
 שהחמירו ע"ל עצמן. דמדלאורייתא
 אין זריכה שבעה נקיים אלא הרואה
 שלשה ימים לזופים בתוך י"א יום
 שבין נדה לנדה אכל צמחלת נדחה
 אפילו רחמה כל שבעה ופסקה
 לערב טונלת צלילה והן החמירו
 על עצמן לפי שאין הכל נקיים
 צפתת נדחה אימתי הן עומדות צ"ל
 ימים שבין נדה לנדה ואם תאמר לא
 מוקיקתה לצבעה נקיים מן המורה כילת המחילה
 לפיכך שבעה נקיים לאחר שהיתה זבה גמורה וספרה שבעה נקיים ונשבעי רחמה אפי' כחרדל סמרה הכל זריכה לחזור ולספור שבעה
 נקיים אי נמי שאל רחמה שני ימים ולא ידעה והיום רחמה וידעה דהו לכו שלשה ימים לזופין וזריכה שבעה נקיים ועל כו החמירו: